

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

45

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-64-8

BRNO 2004

3001-

9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 45

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
- Odpovědný redaktor: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc.,
PhDr. Rudolf Procházka, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del
Maschio
- Na titulním listě: Jeskyně Švédův stůl. Foto Jiří A. Svoboda
- Tisk: Bekros
- Náklad: 400 ks

© 2004 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

pohybuje mezi 425-430 m. V podloží se nacházejí svahové hlíny kryjící zvětralé ruly moravika.

Nalezeno bylo několik kusů kamenné štípané industrie a keramický střep zhotovený z hmoty se silnou příměsí písčitého ostřiva. Z hlediska použité suroviny je štípaná industrie z rohovce typu Krumlovský les, varieta II (7 ks; 1 kus je přepálený). Typologicky ji tvoří čepelový ústěp, ústěpy a odpad.

„Dubecké“. Neolit. Sídliště (?). Povrchový průzkum.

Na terasovém stupni táhlého, k jihovýchodu klesajícího návrší 1 km JV obce bylo při sběru dne 7. 2. 2004 nalezeno řídce rozptýleno několik neolitických předmětů (ZM 1:25 000, mapa 24-332 Mohelno, 423 mm od Z s. č. a 328 mm od J s.č.). Nadmořská výška se pohybuje mezi 410-415 m. V podloží se nacházejí svahové hlíny a spraše kryjící zvětralé ruly moravika.

Silně poškozený polotovár sekerky z chloritické zelené břidlice želešické proveniencí dokládá skupinu broušené kamenné industrie. Dále jsme našli zvětralý střep obsahující drčené úlomky hornin moravika a křemene. Další písčité střep je zdoben obvodovými rýhami a lištou, jeho datace je však problematická. Nálezy uzavírá oboustranně zlomená čepel z rohovce typu Krumlovský les, varieta I.

Martin Kuča, Milan Vokáč, Josef Kovář, FF MU Brno

Resumé

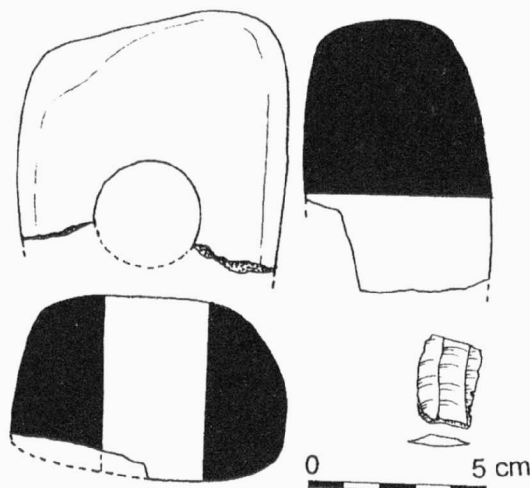
Příbram (Bez. Brno-venkov). Ostrand der Gemeinde. Neolithikum. Siedlung (?). Oberflächensammlung.

Příbram (Bez. Brno-venkov). „Dubecké“. Neolithikum. Siedlung (?). Oberflächensammlung.

RATIBOŘICE (okr. Třebíč)

„Proklaty“. MMK (?). Náhodný nález. Povrchový sběr.

Lokalita leží asi 1,3 km SVV obce v místní trati „Proklaty“ na katastru Ratibořic v místě vymezeném v ZM 1:10 000, mapový list 23-44-09, 20 mm V s. č. a 145 mm J s. č. Je umístěna na jižním, výrazně členitém svahu nad Ratibořickým potokem v nadmořské výšce 485-488 m. Povrchovým sběrem zde Pavel a Jaroslava Škrdlovi zjistili několik nových archeologických předmětů (obr. 8). Z nich vyniká tyl sekeromlatu, na jehož zhotovení byl využit amfibolický diorit původem z metabazitové zóny brněnského masivu. Další artefakt představuje čepel z kvalitní šedozelenavé plazmy, vytěžené jádro z rohovce typu Krumlovský les variety I a ústěp z kusového křišťálu (proveniencí z okolí Kněžic u Brtnice). Tato štípaná industrie byla nalezena rozptýlena v poli směrem na západ až do vzdálenosti 200 m od základního bodu. Ze starších nálezů učiněných v 1. polovině 20. století p. Bulou a F. Papouškem je z tratě „Proklaty“ několik kusů broušené industrie, jako 2 sekerky a klínek ze zelené břidlice a zlomek mlatu z gabra (?) (Vidomec F. a V. 1951, 182). Podle přítomnosti kusového křišťálu, použité suroviny na výrobu broušené industrie (amfibolický diorit) a geografické pozice lokality na samém okraji pravěké sídelní oikumeny můžeme předběžně nalezený materiál datovat do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Obr. 8. Ratibořice. Neolitická kamenná industrie. Ratibořice. Neolithische Steinindustrie.

Neolitická keramika až na jeden sporný kousek chybí a naskytá se otázka interpretace jednotlivých nálezů kamenné industrie – indicie blízkého sídliště (?), rozptýl artefaktů v širším zázemí sídliště (?), komunikační trasy (?), získávání surovin (?) aj.

V jižní části lokality v okolí křovinatého místa při okraji terasy se koncentrují nálezy raně středověké až novověké keramiky ze 13.-17. století. Z nich nejstarší jsou početné tuhové střepy z hrnců i zásobnic zdobené radélkem, rýhami a žlábkou z 1. poloviny 13. století. Ty souvisí se středověkou osadou Proklaty uvedenou v pramenech 14.-15. století (Nekuda 1961, 68; Košťufík a kol. 1986, 235).

Milan Vokáč, FF MU Brno
Pavel Škrdl, Třebíč

Literatura

- Košťufík, P. a kol. 1986: Pravěk Třebíčska. Brno.
Nekuda, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu. Brno.
Vildomec, F. – Vildomec, V. 1951: Soupis prehistorických nálezů Moravskobudějovicka. Strojopis uložený v ZMM Třebíč.

Resumé

Ratibořice (Bez. Třebíč). „Proklaty“. MBK (?), Einzelfund. Oberflächensammlung.

SENTICE (okr. Brno-venkov)

„Čtvrť“. LnK. Sídliště. Povrchový průzkum.

Při povrchovém průzkumu bylo přibližně mezi Senticemi a Čebínem objeveno nové sídliště lidu s lineární keramikou v trati Čtvrť (1 km SV od kostela v obci). Nevýrazné střepy z narušených objektů jsou drobné, zastoupeny jsou jednak písčité, jednak plavené. Soubor keramiky doprovází kamenná ští-